

Сучасна система підготовки фахівців нового покоління

Т.В. ЯРМАК, канд.соціол.наук

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Право людини та громадянина світу-одне з найважливіших культурних прав в Україні. Освіта є одним з основних прав людини. Вона-основа для сталого розвитку,миру і стабільності у середині країни та у відносинах між ними,а тому може йтися,що вона є необхідним засобом для ефективної участі у житті суспільства та у економіці XXI ст., де відбуваються швидкі процеси глобалізації.

У наші дні завдання вищих навчальних закладів-підготовки не лише спеціалістів,а й людей, які зможуть почуватися впевнено у світі безперестанних технологічних змін і переворотів, у світі, де достатньо часто доведеться зіткнутися з ситуаціями вибору та прийняття рішень,що торкаються життєвих інтересів як самих цих людей, так і багатьох інших. Таким чином, у сучасному суспільстві у вищій освіті дві ролі:перша – традиційна, пов'язана з підготовкою спеціалістів, друга – гуманітарна,пов'язана з розвитком людської особистості.

Сьогодні українська вища школа переживає складний період становлення. Перед нею стоїть надзвичайне важливе завдання науково і практично забезпечити підготовку високопрофесійних спеціалістів нового покоління у відповідності з вимогами XXI століття. Ситуація ускладнюється залежною економічною кризою, яка матеріально і духовно пригнічує викладачів, педагогів-науковців. Тільки теоретично обгрунтовані,рішучі ефективні заходи можуть покращити стан прав на терені підготовки фахівців і забезпечити майбутнє нашої держави.

Нові завдання вимагають і створення нових концепцій підготовки фахівця.

Під концепцією підготовки фахівця ми розуміємо визначення та наукове обгрунтування структури та складу системи підготовки спеціаліста, а також наукове обгрунтування умов функціонування навчально-виховного процесу. Таке складне завдання може бути виконане лише за умов демократизації та гуманізації навчання.

Модель сучасного спеціаліста, на наше глибоке переконання, складається з чотирьох блоків:

- 1) блок фізичного здоров'я;
- 2) блок моральних якостей;
- 3) блок професійних якостей;
- 4) блок інтелектуальних якостей.

Провідною метою підготовки сучасного спеціаліста є формування активної, творчої особистості, яка володіє сучасним професійним, має якісну психолого-педагогічну підготовку, всебічно ґрунтована, культурна, прагне до творчої діяльності. Демократизація та гуманізація передбачають прискорення розвитку особистості, її творчих здібностей та формування високопрофесійного спеціаліста XXI століття.

Закон України «Про вищу освіту» визначає завдання по підготовці в нашій державі спеціалістів нового покоління. Втілюючи його в життя, необхідно утвердити людину як найвищу соціальну цінність, найповніше розкрити її здібності та задовольнити різноманітні освітні потреби, забезпечити пріоритетність загальнолюдських цінностей, гармонію стосунків людини і навколишнього середовища, суспільства і природи. Цього результату можна досягти через демократизацію та гуманізацію навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі освіти. Що ми розуміємо перш за все під «демократизацією» та «гуманізацією»? На наш погляд це дуже важливо, бо від того, що ми вкладаємо в зміст понять залежить і кінцевий результат. Демократизація навчально-виховного процесу у вищій школі - це впровадження таких змін, що спрямовані на розвиток особистості, як головної цінності людського суспільства та формування високопрофесійного спеціаліста своєї галузі. Гуманізація - це визнання людини як особистості, яка має право на розвиток своїх особливостей та їх реалізацію в суспільстві і утвердження свого місця в житті.

Гуманізація освіти на сьогодні є важливим завданням, яке стоїть перед українським суспільством і йде в ногу з демократичними перетвореннями в усіх сферах людської життєдіяльності.